

2

**Předseda vlády
vyhlašuje**

úplné znění zákona č. [128/2000 Sb.](#), o obcích (obecní zřízení), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. [273/2001 Sb.](#), zákonem č. [320/2001 Sb.](#), zákonem č. [450/2001 Sb.](#), zákonem č. [311/2002 Sb.](#) a zákonem č. [313/2002 Sb.](#)

ZÁKON o obcích (obecní zřízení)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ OBECNÍ ZŘÍZENÍ

HLAVA I OBECNÁ USTANOVENÍ

Díl 1 Postavení obcí

§ 1

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

§ 2

(1) Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

(2) Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.

§ 3

(1) Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

(2) Sloučí-li se dvě nebo více obcí, z nichž alespoň jedna je městem, je obec po sloučení městem. Oddělí-li se část města a vzniknou 2 nebo více obcí, pak obec, které zůstane název dosavadního města nebo část jeho názvu a má alespoň 3 000 obyvatel, je i nadále městem.

§ 4

(1) Statutárními městy jsou Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná a Mladá Boleslav.

(2) Území statutárních měst se může členit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy.

§ 5

(1) Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města.

(2) Statutární město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Městský obvod územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu; dalšími orgány městského obvodu jsou rada městského obvodu, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu. Městská část územně členěného statutárního města je spravována zastupitelstvem městské části; dalšími orgány městské části jsou rada městské části, starosta, úřad městské části a zvláštní orgány městské části.

(3) Orgánem obce, města, statutárního města, městského obvodu nebo městské části je též komise, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti (§ 122 odst. 2).

§ 6

zrušen

§ 7

(1) Obec spravuje své záležitosti samostatně (dále jen "samostatná působnost"). Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem.

(2) Státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánu obce, vykonává tento orgán jako svou přenesenou působnost (§ 61 a násl.).

§ 8

Pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost.

§ 9

zrušen

§ 9a

Obce zajišťují výkon finanční kontroly podle zvláštního právního předpisu.^{2a)}

§ 10

Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou

- a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdravím a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,
- b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,
- c) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v

zástavbě a ostatní veřejné zeleně³⁾ (dále jen "veřejná zeleň") a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti,

d) stanoví-li tak zvláštní zákon.

§ 11

(1) Obec může v přenesené působnosti vydávat na základě zákona a v jeho mezích nařízení obce, je-li k tomu zákonem zmocněna.

(2) Obec vykonávající rozšířenou působnost^{3a)} (§ 66) může za podmínek stanovených v odstavci 1 vydávat nařízení obce pro správní obvod stanovený zvláštním právním předpisem.

§ 12

(1) Obecně závazné vyhlášky a nařízení obce (dále jen "právní předpis obce") musí být vyhlášeny, což je podmínkou platnosti právního předpisu obce. Vyhlášení se provede tak, že se právní předpis obce vyvěsí na úřední desce obecního úřadu (§ 112) po dobu 15 dnů. Dnem vyhlášení právního předpisu obce je první den jeho vyvěšení na úřední desce. Kromě toho může obec uveřejnit právní předpis obce způsobem v místě obvyklém.

(2) Pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy obce účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení. Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení.

(3) Nařízení obce vykonávající rozšířenou působnost se zveřejní též na úřední desce obecních úřadů působících ve správním obvodu obce s rozšířenou působností.

(4) Obec vede evidenci právních předpisů, které vydala. Evidence právních předpisů obsahuje číslo a název právního předpisu, datum jeho schválení, datum nabytí jeho platnosti, datum nabytí jeho účinnosti, popřípadě i datum pozbytí jeho platnosti. Právní předpisy obce se označují pořadovými čísly. Číselná řada se uzavírá vždy koncem každého kalendářního roku.

(5) Právní předpisy obce a jejich evidence musí být každému přístupny u obecního úřadu v obci, která je vydala. Nařízení vydané obcí vykonávající rozšířenou působnost musí být každému přístupné též u obecních úřadů působících v jejím správním obvodu. Právní předpis obce zašle obecní úřad neprodleně po jeho vyhlášení příslušnému krajskému úřadu a dále Ministerstvu vnitra, pokud o to toto ministerstvo požádá.

§ 13

(1) Státní orgány a orgány kraje jsou povinny, pokud je to možné, předem projednat s obcí návrhy na opatření dotýkající se působnosti obce.

(2) Státní orgány a orgány kraje poskytují obci na požádání bezplatně údaje a informace pro výkon její působnosti. Tuto povinnost mají i obce vůči státním orgánům a orgánům kraje. Ochrana údajů a utajovaných skutečností podle zvláštních právních předpisů⁴⁾ zůstává nedotčena.

(3) Obce jsou při výkonu své působnosti oprávněny využívat bezplatně údaje katastru nemovitostí.

§ 14

(1) Obec je povinna vydávat potvrzení a vyhotovovat zprávy pro potřeby právnických a fyzických osob, stanoví-li tak právní předpis.

(2) Obec vydává potvrzení potřebná pro uplatnění práva v cizině i v případě, že právní předpis takovou povinnost neukládá, ale požadované údaje jsou jí známy.

§ 15

zrušen

Díl 2 Občané obce

§ 16

(1) Občanem obce je fyzická osoba, která

- a) je státním občanem České republiky, a
- b) je v obci hlášena k trvalému pobytu.⁶⁾

(2) Občan obce, který dosáhl věku 18 let, má právo

- a) volit a být volen do zastupitelstva obce za podmínek stanovených zvláštním zákonem,⁷⁾
- b) hlasovat v místním referendu za podmínek stanovených zvláštním zákonem,⁸⁾
- c) vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem,
- d) vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu obce za uplynulý kalendářní rok, a to buď písemně ve stanovené lhůtě, nebo ústně na zasedání zastupitelstva obce,
- e) nahlížet do rozpočtu obce a do závěrečného účtu obce za uplynulý kalendářní rok, do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva obce, do usnesení rady obce, výborů zastupitelstva obce a komisí rady obce a pořizovat si z nich výpisy,
- f) požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce; je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů obce, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce nejpozději do 90 dnů,
- g) podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty; orgány obce je vyřizují bezodkladně, nejdéle však do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů.

(3) Oprávnění uvedená v odstavci 2 písm. c) až g) má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let a vlastní na území obce nemovitost.

§ 17

Oprávnění uvedená v § 16 má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je cizím státním občanem a je v obci hlášena k trvalému pobytu, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

Díl 3 Území obce a jeho změny

§ 18

(1) Každá část území České republiky je součástí území některé obce, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.⁹⁾

(2) Obec má jedno nebo více katastrálních území.

§ 19

(1) Dvě nebo více obcí, které spolu sousedí, se mohou na základě dohody sloučit. Území obce po sloučení tvoří území slučovaných obcí.

(2) Obec ponese po sloučení název, na němž se slučované obce dohodnou. Jestliže se obce o názvu nedohodnou, rozhodne o něm Ministerstvo vnitra. K jinému názvu sloučené obce dává souhlas Ministerstvo vnitra.

(3) Obec se může na základě dohody připojit k jiné obci, se kterou sousedí.

(4) Dohodu o sloučení obcí nebo o připojení obce lze uzavřít na základě rozhodnutí zastupitelstev dotčených obcí, pokud do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda o této věci.⁸⁾ Je-li podán takový návrh, je k uzavření dohody o sloučení obcí nebo o připojení obce nutné souhlasné rozhodnutí místního referenda konaného v obci, ve které byl podán návrh na jeho konání. Dotčené obce oznámí krajskému úřadu rozhodnutí svých zastupitelstev, na jejichž základě má být uzavřena dohoda o sloučení obcí nebo o připojení obce. Je-li konáno místní referendum o sloučení obcí nebo o připojení obce, oznámí dotčené obce i rozhodnutí přijaté v místním referendu.

(5) Dohoda o sloučení obcí nebo připojení obce musí obsahovat

- a) den, měsíc a rok, ke kterému se obce slučují nebo se obec připojuje,
- b) název obce a sídlo jejích orgánů, jde-li o sloučení obcí,
- c) určení právních předpisů obcí, které byly vydány slučovanými obcemi nebo připojovanou obcí a zůstanou v platnosti v celé obci po sloučení nebo připojení,
- d) výčet katastrálních území obce po sloučení nebo připojení,
- e) určení majetku, včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků, právnických osob a organizačních složek slučovaných obcí nebo obce, která se připojuje.

(6) Právním nástupcem sloučených nebo připojených obcí je obec vzniklá jejich sloučením nebo obec, která při připojení obce nezaniká. Tato obec se stává příjemcem výnosu daní podle zvláštního zákona, které by jinak podle zvláštních právních předpisů připadly zaniklé obci. Na tuto obec přechází též majetek, včetně finančních prostředků zaniklých obcí, ostatní práva a závazky těchto obcí, včetně jejich práva zakladatele a zřizovatele právnických osob, a dále organizační složky těchto obcí, a to dnem, ke kterému se obce slučují nebo se obec připojuje. Nově vzniklá obec nebo obec, která při připojení nezanikla, zašle opis dohody Ministerstvu vnitra, Ministerstvu financí, příslušnému katastrálnímu úřadu a příslušnému finančnímu úřadu.

§ 20

(1) Městský obvod nebo městskou část ve statutárním městě lze zřídit nebo zrušit na základě rozhodnutí zastupitelstva města, pokud do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda o této věci. Je-li podán takový návrh, lze zřídit nebo zrušit městský obvod nebo městskou část jen na základě souhlasného rozhodnutí místního referenda konaného na území, na němž se navrhuje zřízení nebo zrušení městského obvodu nebo městské části.

(2) Městský obvod nebo městská část jsou organizační jednotkou města.

(3) Městský obvod nebo městskou část lze za podmínek stanovených v odstavci 1 připojit k jinému městskému obvodu nebo městské části.

(4) Rozhodnutí o zřízení, připojení nebo zrušení městského obvodu nebo městské části musí obsahovat náležitosti uvedené v § 19 odst. 5; místo názvu obce se však uvede název zřizovaného městského obvodu nebo městské části nebo název městského obvodu nebo městské části, k nimž se jiný městský obvod nebo městská část připojuje.

(5) Opis rozhodnutí zašle statutární město Ministerstvu vnitra, příslušnému katastrálnímu úřadu a finančnímu úřadu.

§ 20a

Nová obec může vzniknout oddělením části obce, popřípadě změnou nebo zrušením vojenského újezdu.⁹⁾

§ 21

(1) Část obce, která se chce oddělit, musí mít samostatné katastrální území sousedící nejméně se dvěma obcemi nebo jednou obcí a cizím státem a tvořící souvislý územní celek; po oddělení musí mít alespoň 1 000 občanů. Stejně podmínky musí splňovat i obec po oddělení její části. S oddělením části obce musí vyslovit souhlas v místním referendu občané žijící na území té části obce, která se chce oddělit.

(2) V té části obce, která se chce oddělit, ustaví občané obce přípravný výbor. Přípravný výbor tvoří oprávněný občan¹⁰⁾ a jeho zástupci. Lze ustavit pouze jeden přípravný výbor. Počet členů přípravného výboru je lichý a tvoří jej nejméně tři členové. Členem přípravného výboru může být jen občan obce, který má trvalý pobyt v té části obce, která se chce oddělit.

(3) Přípravný výbor

- a) navrhuje uspořádání místního referenda o oddělení části obce a podílí se na jeho přípravě a provedení,
- b) podílí se na přípravě návrhu na oddělení části obce,
- c) je účastníkem řízení o oddělení části obce; nemůže však podat návrh na oddělení části obce krajskému úřadu.¹¹⁾

(4) Činnost přípravného výboru končí

- a) dnem vyhlášení výsledků místního referenda, jestliže občané v referendu vyslovili nesouhlas s oddělením části obce, nebo
- b) právní mocí rozhodnutí krajského úřadu o oddělení části obce.

§ 22

(1) O oddělení části obce rozhoduje krajský úřad v přenesené působnosti na návrh obce, který podá obec na základě kladného výsledku místního referenda konaného v té části obce, která se chce oddělit. Nepodá-li obec návrh do 30 dnů ode dne vyhlášení výsledků místního referenda nebo jestliže v návrhu na oddělení části obce provede změny, které jsou v rozporu s rozhodnutím přijatým v místním referendu,⁸⁾ může tak učinit kterýkoliv občan obce.

(2) Návrh na oddělení části obce musí obsahovat

- a) den, měsíc a rok, ke kterému se část obce odděluje,
- b) vymezení území nově vznikající obce po oddělení části obce výčtem jejích katastrálních území včetně příslušných mapových podkladů,
- c) rozdělení majetku včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků, právnických osob a organizačních složek obce,
- d) počet občanů obce ke dni podání návrhu na oddělení její části, jakož i počty občanů obce v jednotlivých částech, které se mají oddělit,
- e) rozdělení výnosu daní v poměru podle počtu obyvatel původní a nově vzniklé obce do doby, než bude stanoveno procento, kterým se na výnosech daní podílí nově vzniklá obec.

(3) Krajský úřad svým rozhodnutím schválí návrh obce na oddělení její části, jsou-li splněny všechny podmínky stanovené zákonem.

(4) Rozhodnutí o oddělení části obce musí obsahovat náležitosti stanovené v odstavci 2. Opis pravomocného rozhodnutí zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra, Ministerstvu financí, příslušnému katastrálnímu úřadu a finančnímu úřadu.

(5) Řízení o oddělení části obce ukončené pravomocným rozhodnutím nelze obnovit a pravomocné rozhodnutí o oddělení části obce nelze přezkoumat ve správním řízení.

(6) Po vyhlášení výsledků místního referenda obec požádá Ministerstvo vnitra o souhlas s názvem nově vznikající obce.

§ 23

(1) Do 3 měsíců po ustavujícím zasedání zastupitelstva nově vzniklé obce předá dosavadní obec nově vzniklé obci majetek, který jí náleží podle rozhodnutí krajského úřadu. O předání majetku pořídí dosavadní a nově vzniklá obec písemný zápis. Tento majetek včetně finančních prostředků, pohledávek a závazků do doby jeho předání spravuje dosavadní obec, která však s ním nemůže nakládat jiným způsobem, než z něj uhrazovat náklady spojené s nezbytnou údržbou majetku a s provozem organizačních složek nově vzniklé obce a nájemné za užívání věcí touto obcí.

(2) V nově vzniklé obci platí právní předpisy obce, které platily na jejím území před jejím vznikem, a to do doby, než budou zrušeny nebo nahrazeny novými.

§ 24

Sloučení obcí nebo připojení obce, městských částí nebo městských obvodů lze provést jen k počátku kalendářního roku nebo ke dni voleb do zastupitelstev v obcích. Oddělení části obce lze provést jen k počátku kalendářního roku následujícího po dni voleb do zastupitelstev v obcích. Návrh na oddělení části obce musí být podán krajskému úřadu nejpozději 6 měsíců před prvním dnem měsíce, v němž se mají konat volby do zastupitelstev v obcích.

§ 25

(1) Dohoda o sloučení obcí, dohoda o připojení obce k jiné obci, jakož i rozhodnutí krajského úřadu o oddělení části obce jsou podkladem k zápisu změny práv dotčených obcí k nemovitostem do katastru nemovitostí záznamem¹²⁾ a k provedení změny údajů o katastrálních územích a hranic obcí v katastru nemovitostí.

(2) Rozhodnutí zastupitelstva města o zřízení nebo zrušení městského obvodu nebo městské části, jakož i o připojení městského obvodu nebo městské části k jinému městskému obvodu nebo městské části je podkladem k zápisu změny práv dotčených městských obvodů nebo městských částí k nemovitostem do katastru nemovitostí záznamem.¹²⁾

§ 26

Změny hranic obcí, při nichž nedochází ke sloučení obcí, připojení obce nebo oddělení části obce, se uskutečňují na základě dohody zúčastněných obcí po projednání s příslušným katastrálním úřadem. Uzavření dohody oznámí obec Ministerstvu financí a finančnímu úřadu.

Díl 4

Názvy obcí, jejich částí, ulic a veřejných prostranství, číslování budov, znak a prapor obcí

§ 27

(1) Každá obec má svůj název; ke změně názvu obce dává souhlas Ministerstvo vnitra na návrh obce.

(2) Názvy mají též části obce. Část obce je evidenční jednotka vytvářená budovami s čísly popisnými a čísly evidenčními (§ 31) přidělenými v jedné číselné řadě, která leží v jednom souvislém území. Názvy částí obce jsou zpravidla převzaty z názvu zaniklých obcí, osad nebo z názvů historicky vzniklých území, na nichž se tyto části obce nacházejí.

§ 28

(1) Obci přísluší rozhodovat o názvech částí obce, ulic a jiných veřejných prostranství.

(2) Obec oznamuje Ministerstvu vnitra a příslušnému katastrálnímu úřadu názvy nově vzniklých částí obce, změny jejich názvů, jakož i zánik částí obce.

§ 29

(1) Název obce, jejích částí, ulic a jiných veřejných prostranství se uvádějí vždy v českém jazyce. Ulice nebo jiná veřejná prostranství se nepojmenovávají podle jmen žijících osobností veřejného života.

(2) V obci obývané příslušníky národnostních menšin se název obce, jejích částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků uvádějí též v jazyce národnostní menšiny, jestliže se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 10 % občanů obce a jestliže o to požádalo peticí nejméně 40 % zletilých občanů obce hlásících se k této národnostní menšině.

§ 30

Označení ulic a jiných veřejných prostranství provede obec na svůj náklad. Vlastník nemovitosti je povinen strpět bezúplatné připevnění tabulky s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství na své nemovitosti; v blízkosti tabulky nesmí umístit jiné nápisy. Označení nesmí být poškozeno, odstraněno nebo zakryto.

§ 31

(1) Budova¹³⁾ musí být označena popisným číslem, pokud není dále stanoveno jinak.

(2) Samostatnými popisnými čísly se neoznačují vedlejší budovy, které jsou součástí jednoho celku (např. výrobní haly uvnitř jednoho podniku, garáže při domech, drobné stavby).

(3) Stavby určené k individuální rekreaci se označují evidenčními čísly.

(4) K usnadnění orientace mohou být v jednotlivých ulicích a na jiných veřejných prostranstvích označeny budovy vedle popisného čísla ještě číslem orientačním.

(5) Obecní úřad rozhoduje o tom, jakým popisným, orientačním nebo evidenčním číslem bude budova označena. Každé popisné nebo evidenční číslo budovy musí být v rámci části obce jedinečné. Na rozhodování o označování budov čísly se nepoužije správní řád.

§ 32

(1) Vlastník nemovitosti je povinen na svůj náklad označit budovu čísly určenými obecním úřadem a udržovat je v řádném stavu. Barvu a provedení čísel určuje obecní úřad.

(2) Přečíslování budov se provádí jen výjimečně, jsou-li pro to vážné důvody. Nová čísla hradí obec ze svého rozpočtu. Přečíslování budov ohlásí obec příslušnému katastrálnímu úřadu.

§ 33

Prováděcí právní předpis stanoví

- a) způsob označování ulic a ostatních veřejných prostranství názvy,
- b) způsob použití a umístění čísel k označení budov,
- c) náležitosti ohlášení o přečíslování budov.

§ 34

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

§ 34a

- (1) Obce mohou mít znak a prapor obce.
- (2) Předseda Poslanecké sněmovny může obci, která nemá znak nebo prapor obce, na její žádost znak nebo prapor obce udělit. Předseda Poslanecké sněmovny může na žádost obce změnit znak nebo prapor obce.
- (3) Obce a jimi zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby mohou užívat znak a prapor obce. Jiné subjekty mohou užívat znak obce jen s jejím souhlasem. K užívání praporu obce není nutný její souhlas.
- (4) Má-li městský obvod nebo městská část svůj znak a prapor, platí pro jejich užívání odstavec 3.

HLAVA II SAMOSTATNÁ PŮSOBNOST OBCE

Díl 1

§ 35

(1) Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

(2) Do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102, s výjimkou vydávání nařízení obce. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

(3) Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí

- a) při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem,
- b) v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona.

§ 35a

(1) Obec může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce, pokud zákon nestanoví jinak.

(2) Obce mohou zřizovat obecní policii. Zřízení a činnost obecní policie upravuje zvláštní zákon.^{13a)}

§ 36

(1) Obec může udělit fyzickým osobám, které se významnou měrou zasloužily zejména o rozvoj obce, čestné občanství obce. Čestný občan obce má právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce svá stanoviska v souladu s jednacím řádem zastupitelstva obce.

(2) Obec může udělovat ceny obce.

§ 37

Obce, v nichž sídlí orgány státu nebo orgány kraje, napomohou zabezpečit pro ně důstojné prostory odpovídající významu těchto orgánů.

Díl 2 Hospodaření obce

§ 38

(1) Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Obec vede evidenci svého majetku.¹⁴⁾

(2) Majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. S nepotřebným majetkem obec naloží způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy,¹⁵⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(3) Obec nesmí ručit za závazky fyzických osob a právnických osob vyjma

- a) závazků vyplývajících ze smlouvy o úvěru, jsou-li peněžní prostředky určeny pro investici uskutečňovanou s finanční podporou ze státního rozpočtu, státních fondů nebo národního fondu,
- b) závazků vyplývajících ze smlouvy o úvěru, jsou-li peněžní prostředky určeny pro investici do obcí vlastněných nemovitostí,
- c) těch, jejichž zřizovatelem je obec, kraj nebo stát,
- d) těch, v nichž míra účasti jí samé nebo spolu s jinou obcí nebo obcemi, krajem nebo kraji nebo státem přesahuje 50 %,
- e) bytových družstev.

(4) Právní úkony učiněné v rozporu s ustanovením odstavce 3 jsou od počátku neplatné.

(5) Stát neručí za hospodaření a závazky obce, pokud tento závazek nepřevzme stát smluvně.

(6) Obec je povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.

(7) Obec je povinna trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv.

§ 39

(1) Záměr obce prodat, směnit nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej nebo poskytnout jako výpůjčku obec zveřejní po dobu nejméně 15 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu obce vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky. Záměr může obec též zveřejnit způsobem v místě obvyklým. Pokud obec záměr nezveřejní, je právní úkon od počátku neplatný. Nemovitost se v záměru označí údaji podle zvláštního zákona^{15a)} platného ke dni zveřejnění záměru.

(2) Při úplatném převodu majetku se cena sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem. Odchylka od ceny obvyklé musí být zdůvodněna.

(3) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije, jde-li o pronájem bytů a hrobových míst anebo pronájem nebo o výpůjčku majetku obce na dobu kratší než 30 dnů nebo jde-li o pronájem nebo výpůjčku právnické osobě zřízené obcí.

§ 40

zrušen

§ 41

(1) Podmiňuje-li zákon platnost právního úkonu obce předchozím zveřejněním, schválením nebo souhlasem, opatří se listina osvědčující tento právní úkon doložkou, jíž bude potvrzeno, že tyto podmínky jsou splněny.

(2) Právní úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva obce, popřípadě rady obce, jsou bez tohoto schválení od počátku neplatné.

§ 42

(1) Obec, která má alespoň 5 000 obyvatel, dá přezkoumat auditorem hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok.

(2) Obec, která má méně než 5 000 obyvatel, dá přezkoumat hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok krajským úřadem nebo auditorem. Hospodaření obce přezkoumává krajský úřad v přenesené působnosti.

(3) Obec, která dala přezkoumat hospodaření obce auditorem, oznámí neprodleně tuto skutečnost finančnímu úřadu.

(4) Rozhodující pro stanovení počtu obyvatel v obci, pro potřeby přezkoumání hospodaření obce, je počet obyvatel obce k 1. lednu roku, za který se provádí přezkoumání hospodaření obce.

(5) V územně členěných statutárních městech přezkoumává hospodaření městského obvodu nebo městské části magistrát tohoto města. Magistrát přezkoumává hospodaření městského obvodu nebo městské části v přenesené působnosti.

(6) Náklady na přezkoumání hospodaření obce auditorem uhradí obec ze svých rozpočtových prostředků.

§ 43

Závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo obce do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků.

§ 44

Sestavování rozpočtu a závěrečného účtu obce a hospodaření s prostředky tohoto rozpočtu se dále řídí zvláštním zákonem.

§ 45

(1) Jestliže obec nepožádá o přezkoumání svého hospodaření podle § 42 do 31. ledna, může jí finanční úřad uložit pokutu do výše 100 000 Kč ve správním řízení a zabezpečí provedení přezkoumání hospodaření obce auditorem na náklad povinné obce.

(2) Při rozhodování o výši pokuty přihlíží finanční úřad k povaze, závažnosti a následkům jednání podle odstavce 1 a dále k výši příjmů a výdajů rozpočtu obce.

(3) Řízení o uložení pokut podle odstavce 1 lze zahájit nejpozději do 2 let ode dne, do kterého byla obec povinna požádat o přezkoumání svého hospodaření.

(4) Výnos pokut je příjmem státního rozpočtu.

Díl 3 Spolupráce mezi obcemi

§ 46

(1) Obce mohou při výkonu samostatné působnosti vzájemně spolupracovat.

(2) Spolupráce mezi obcemi se uskutečňuje zejména

- a) na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,
- b) na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí (dále jen "svazek obcí"),
- c) zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona¹⁷⁾ dvěma nebo více obcemi.

§ 47

(1) Obce se nemohou sdružovat podle předpisů o sdružování občanů.

(2) Na spolupráci mezi obcemi nelze použít ustanovení občanského zákoníku o zájmových sdruženích právnických osob a o smlouvě o sdružení, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 51 odst. 3).

§ 48

(1) Smlouva mezi dvěma nebo více obcemi ke splnění konkrétního úkolu se uzavírá na dobu určitou nebo neurčitou. Předmětem této smlouvy nemůže být vznik právnické osoby. Smlouva musí mít písemnou formu a musí být předem schválena zastupitelstvy obcí, jinak je neplatná.

(2) Smlouva musí obsahovat

- a) označení účastníků smlouvy,
- b) vymezení předmětu smlouvy a jeho rozsahu,
- c) práva a povinnosti jednotlivých účastníků smlouvy,
- d) způsob využití stavby po jejím dokončení, je-li stavba předmětem smlouvy,
- e) způsob odstoupení účastníků od smlouvy a vypořádání části jejich majetku.

(3) Majetek získaný výkonem společné činnosti obcí na základě smlouvy podle odstavců 1 a 2 se stává spoluvlastnictvím všech účastníků této smlouvy. Podíly na majetku získaném společnou činností jsou stejné, není-li smlouvou stanoveno jinak.

(4) Ze závazků vůči třetím osobám jsou účastníci smlouvy zavázáni společně a nerozdílně, není-li smlouvou stanoveno jinak.

Svazek obcí § 49

(1) Obce mají právo být členy svazku obcí za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů.

(2) Obce mohou vytvářet svazky obcí, jakož i vstupovat do svazků obcí již vytvořených. Členy svazku obcí mohou být jen obce.

(3) Svazek obcí je právnickou osobou.

§ 50

(1) Předmětem činnosti svazku obcí mohou být zejména

- a) úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- b) zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- c) zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- d) úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí,
- e) provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- f) správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

(2) Přílohou smlouvy o vytvoření svazku obcí jsou jeho stanovy, v nichž musí být uvedeno

- a) název a sídlo členů svazku obcí,
- b) název a sídlo svazku obcí a předmět jeho činnosti,
- c) orgány svazku obcí, způsob jejich ustavování, jejich působnost a způsob jejich rozhodování,
- d) majetek členů svazku obcí, který vkládají do svazku obcí,
- e) zdroje příjmů svazku obcí,
- f) práva a povinnosti členů svazku obcí,
- g) způsob rozdělení zisku a podíl členů na úhradě ztráty svazku obcí,
- h) podmínky přistoupení ke svazku obcí a vystoupení z něj, včetně vypořádání majetkového podílu,
- i) obsah a rozsah kontroly svazku obcí obcemi, které svazek obcí vytvořily.

§ 51

(1) Obec je návrhem smlouvy podle § 46 odst. 2 písm. a) a b) vázána ode dne jeho schválení zastupitelstvem obce do dne stanoveného pro přijetí návrhu smlouvy, pokud jiná obec, které je návrh smlouvy určen, jej neodmítne před uplynutím lhůty pro přijetí návrhu.

(2) Smlouva podle § 46 odst. 2 písm. a) a b) je účinná dnem přijetí jejího návrhu všemi účastníky, nestanoví-li smlouva jinak.

(3) O právní způsobilosti svazku obcí, jeho registraci, zrušení a zániku platí zvláštní zákon.¹⁸⁾

§ 52

Občané obcí sdružených ve svazku obcí, kteří dosáhli věku 18 let, jsou oprávněni

- a) účastnit se zasedání orgánu svazku obcí a nahlížet do zápisů o jeho jednání,
- b) podávat orgánu svazku obcí písemné návrhy,
- c) vyjadřovat se k návrhu rozpočtu svazku obcí a k závěrečnému účtu svazku obcí za uplynulý kalendářní rok, a to buď písemně nebo ústně na zasedání orgánu svazku obcí.

§ 53

(1) Svazek obcí dá přezkoumat auditorem hospodaření svazku za uplynulý kalendářní rok.

(2) Náklady na přezkoumání hospodaření svazku auditorem uhradí svazek obcí ze svých rozpočtových prostředků.

(3) Ustanovení § 43 a 45 platí pro svazek obcí obdobně.

§ 54 **Spolupráce s právníky a fyzickými osobami**

Na spolupráci mezi obcemi a právníky a fyzickými osobami v občanskoprávních vztazích lze použít ustanovení občanského zákoníku o zájmových sdruženích právnických osob a o smlouvě o sdružení.

Díl 4 **Spolupráce s obcemi jiných států**

§ 55

(1) Obce mohou spolupracovat s obcemi jiných států a být členy mezinárodních sdružení místních orgánů.

(2) Obce mohou uzavírat s obcemi jiných států smlouvy o vzájemné spolupráci.

(3) Svazky obcí mohou uzavírat se svazky obcí jiných států smlouvy o vzájemné spolupráci. Obsahem spolupráce mohou být jen činnosti, které jsou předmětem činnosti svazku obcí, který smlouvu o vzájemné spolupráci uzavřel.

(4) Smlouvy podle odstavců 2 a 3 musí mít písemnou formu a musí být předem schváleny zastupitelstvem obce, jinak jsou neplatné. Smlouva musí obsahovat

- a) názvy a sídla účastníků smlouvy,
- b) předmět spolupráce a způsob jejího financování,
- c) orgány a způsob jejich ustavování,
- d) dobu, na kterou se smlouva uzavírá.

(5) Právníká osoba může na základě smlouvy o spolupráci podle odstavců 2 a 3 vzniknout, jen dovoluje-li to Parlamentem schválená a vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(6) Smlouva o spolupráci podle odstavců 2 a 3, na jejímž základě má vzniknout právníká osoba nebo členství v již existující právníké osobě, podléhá souhlasu Ministerstva vnitra po předchozím projednání s Ministerstvem zahraničních věcí. Bez tohoto souhlasu smlouva nemůže nabýt účinnosti. Udělení souhlasu může být odepráno pouze pro rozpor se zákonem nebo Parlamentem schválenou a vyhlášenou mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána.

Díl 5 **Správní delikty**

§ 56 a 57

zrušeny

§ 58

(1) Obec může uložit pokutu až do výše 10 000 Kč právníké osobě a fyzické osobě, která je podnikatelem, a

- a) odmítne strpět bezúplatné připevnění tabulky s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství na své nemovitosti nebo v blízkosti tabulky s označením umístí jiný nápis,
- b) úmyslně poškodí, odstraní nebo zakryje tabulku s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství, nebo
- c) neoznačí budovu čísly stanovenými obecním úřadem.

(2) Obec může uložit pokutu až do výše 100 000 Kč osobě uvedené v odstavci 1, která neudrží čistotu a pořádek na pozemku, který užívá nebo vlastní, tak, že naruší vzhled obce.

(3) Obec může uložit pokutu až do výše 200 000 Kč osobě uvedené v odstavci 1, která znečistí veřejné prostranství, naruší životní prostředí v obci nebo odloží věc mimo vyhrazené místo.

(4) Obec může uložit pokutu až do výše 200 000 Kč osobě uvedené v odstavci 1, která porušila povinnost stanovenou právním předpisem obce.

(5) Při stanovení výše pokuty podle odstavců 1 až 4 obec přihlíží zejména k povaze, závažnosti, době trvání a následkům protiprávního jednání.

§ 59

(1) Řízení o uložení pokuty lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy se orgán obce o porušení povinnosti dozvěděl, nejpozději však do 2 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

(2) Pokutu podle § 58 nelze uložit, jestliže zákon stanoví za porušení povinností uvedených v § 58 vyšší sankci.

(3) Uložení pokuty podle § 58 nezbavuje osobu, které byla uložena pokuta, povinnosti odstranit závadný stav ve lhůtě stanovené obcí s přihlédnutím k okolnostem případu.

(4) Do běhu lhůty podle odstavce 1 se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní nebo přestupkové řízení podle zvláštního zákona.

Díl 6

Volby do zastupitelstev v obcích a místní referendum

§ 60

Volby do zastupitelstev v obcích a místní referendum upravují zvláštní zákony.^{7),8)}

HLAVA III PŘENESENÁ PŮSOBNOST

§ 61

(1) Přenesená působnost ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, je

- a) v základním rozsahu svěřeném obci vykonávána orgány obce určenými tímto nebo jiným zákonem nebo na základě tohoto zákona; v tomto případě je území obce správním obvodem,
- b) v rozsahu pověřeného obecního úřadu (§ 64) vykonávána tímto úřadem,
- c) v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností (§ 66) vykonávána tímto úřadem.

(2) Při výkonu přenesené působnosti se orgány obce řídí

- a) při vydávání nařízení obce zákony a jinými právními předpisy,
- b) v ostatních případech též
 1. usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů; tato usnesení a tyto směrnice nemohou orgánům obcí ukládat povinnosti, pokud nejsou zároveň stanoveny zákonem; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich publikování ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí;

2. návrhy opatření, popřípadě rozhodnutím krajského úřadu, učiněnými podle zvláštního zákona^{18a)} v rámci kontroly výkonu přenesené působnosti.

(3) Metodickou a odbornou pomoc ve věcech uvedených v odstavci 2 vykonává vůči orgánům obcí krajský úřad.

§ 62

Obce obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti.

§ 63

(1) Obce, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle níž budou orgány jedné obce vykonávat přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti pro orgány jiné obce (jiných obcí), která je (které jsou) účastníkem veřejnoprávní smlouvy. Předmětem veřejnoprávní smlouvy nemůže být přenesená působnost, která je na základě zákona svěřena orgánům jen některých obcí. K uzavření veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlasu krajského úřadu.

(2) Veřejnoprávní smlouva musí obsahovat

- a) označení účastníků smlouvy,
- b) dobu trvání smlouvy,
- c) určení rozsahu přenesené působnosti, kterou budou orgány obce vykonávat pro orgány jiné obce (jiných obcí), a
- d) způsob úhrady nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti podle písmene c).

Pověřený obecní úřad

§ 64

(1) Jako pověřený obecní úřad je pro účel výkonu přenesené působnosti označován v zákonech a jiných právních předpisech, popřípadě aktech řízení a úkonech podle § 61 odst. 2 písm. b), obecní úřad, který, vedle přenesené působnosti podle § 61 odst. 1 písm. a), vykonává v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem.

(2) Obce s pověřeným obecním úřadem stanoví zvláštní zákon.^{18b)}

§ 65

(1) Neplní-li orgán obce povinnost podle § 7 odst. 2, rozhodne krajský úřad, že pro ni bude přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti vykonávat pověřený obecní úřad, do jehož správního obvodu patří. Krajský úřad zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti. Rozhodnutí vydává krajský úřad v přenesené působnosti; při jeho vydávání se nepostupuje podle správního řádu.

(2) Rozhodnutí krajského úřadu podle odstavce 1 se zveřejní nejméně po dobu 15 dnů na úřední desce obecního úřadu obce, jejíž orgán neplnil povinnosti podle § 7 odst. 2.

§ 66

(1) Jako obecní úřad obce s rozšířenou působností je pro účel výkonu přenesené působnosti označován v zákonech a jiných právních předpisech, popřípadě aktech řízení a úkonech podle § 61 odst. 2 písm. b) obecní úřad, který, vedle přenesené působnosti podle § 61 odst. 1 písm. a) a vedle přenesené působnosti podle § 64, vykonává v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem.

(2) Obce s rozšířenou působností určuje zvláštní zákon.^{18c)}

§ 66a

(1) Obce s rozšířenou působností, jejichž obecní úřady vykonávají přenesenou působnost ve správním obvodu jednoho krajského úřadu, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle níž bude obecní úřad jedné obce s rozšířenou působností vykonávat přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti pro obecní úřad jiné obce (jiných obcí) s rozšířenou působností, která je účastníkem veřejnoprávní smlouvy. K uzavření veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlasu Ministerstva vnitra, které jej vydává po projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem.

(2) Veřejnoprávní smlouva musí obsahovat

- a) označení účastníků smlouvy,
- b) dobu trvání smlouvy,
- c) určení rozsahu přenesené působnosti, kterou bude obec s rozšířenou působností vykonávat pro jinou obec s rozšířenou působností,
- d) způsob úhrady nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti podle písmene c).

§ 66b

(1) Neplní-li obecní úřad obce s rozšířenou působností povinnost podle § 7 odst. 2, rozhodne Ministerstvo vnitra po projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem, že pro něj bude přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti vykonávat jiný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Rozhodnutí Ministerstvo vnitra vydá do 60 dnů ode dne, kdy se dozvědělo o neplnění povinnosti podle věty první. Ministerstvo vnitra zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti. Při vydávání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.

(2) Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní na úřední desce obecního úřadu s rozšířenou působností, který neplnil povinnost podle § 7 odst. 2, a na úředních deskách obecních úřadů v jeho správním obvodu nejméně po dobu 15 dnů. Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní ve Věstníku právních předpisů kraje.

(3) Ministerstvo vnitra na návrh obce s pověřeným obecním úřadem a s doporučením krajského úřadu a po projednání s příslušnou obcí s rozšířenou působností může rozhodnout o delegování určitého rozsahu výkonu státní správy obce s rozšířenou působností na obec s pověřeným obecním úřadem. Žádost podává obec nejpozději do 15. ledna kalendářního roku. Rozhodnutí Ministerstva vnitra může nabýt právní moci jen k 1. lednu kalendářního roku. Ministerstvo vnitra zároveň rozhodne o převodu příspěvků na výkon přenesené působnosti. Při vydání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.

(4) Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 3 se uveřejní na úřední desce pověřeného obecního úřadu a na úředních deskách obecních úřadů v jeho správním obvodu nejméně po dobu 15 dnů. Dále se rozhodnutí uveřejní ve Věstníku právních předpisů kraje.

Společná ustanovení k veřejnoprávním smlouvám (§ 63 a 66a)

§ 66c

(1) Veřejnoprávní smlouvy se uzavírají písemně a musí být v souladu se zákony a jinými právními předpisy.

(2) Veřejnoprávní smlouva je uzavřena dnem, kdy rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy o udělení souhlasu s jejím uzavřením nabude právní moci.

(3) Při uzavírání veřejnoprávních smluv se přiměřeně použijí ustanovení občanského zákoníku s výjimkou ustanovení o neplatnosti a odporovatelnosti právních úkonů, ustanovení o odstoupení od smlouvy a ustanovení o změně v osobě dlužníka nebo věřitele, nejde-li o právní nástupnictví, a ustanovení o započtení.

§ 66d

(1) Veřejnoprávní smlouvu lze změnit jen písemnou dohodou obcí, které jsou smluvními stranami. K uzavření takové dohody je třeba souhlasu orgánu veřejné správy, který je příslušný k udělení souhlasu k uzavření veřejnoprávní smlouvy; ustanovení § 66c odst. 2 platí obdobně.

(2) Veřejnoprávní smlouvu, která byla uzavřena v rozporu s právními předpisy nebo se dostane do rozporu s právními předpisy, zruší orgán veřejné správy, který je příslušný k udělení souhlasu k jejímu uzavření; veřejnoprávní smlouvu podle § 63 může zrušit též Ministerstvo vnitra.

(3) Spory z veřejnoprávních smluv rozhoduje orgán veřejné správy, který je příslušný k udělení souhlasu k jejímu uzavření.

(4) Proti rozhodnutí vydanému podle odstavců 2 a 3 se nelze odvolat.

§ 66e

(1) Rozhodnutí příslušných orgánů veřejné správy podle § 66c odst. 2 a § 66d se vydávají ve správním řízení podle správního řádu. Je-li k jejich vydání příslušný krajský úřad, vykonává tuto činnost v přenesené působnosti.

(2) Proti pravomocnému rozhodnutí uvedenému v odstavci 1 může obec podat žalobu k soudu.^{18d)}

(3) Obec, která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy, ji bezodkladně poté, co byla uzavřena, zveřejní na úřední desce nejméně po dobu 15 dnů. Současně se uzavřená veřejnoprávní smlouva zveřejní ve Věstníku právních předpisů kraje. Obdobně se postupuje i při změně uzavřené veřejnoprávní smlouvy a při jejím zrušení.

(4) Uzavřená veřejnoprávní smlouva musí být každému přístupná na obecním úřadu obce, která je její smluvní stranou.

HLAVA IV ORGÁNY OBCE

Díl 1 Zastupitelstvo obce

§ 67

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu s tímto zákonem zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb do zastupitelstev v obcích; pro nové volby¹⁹⁾ může být tato lhůta zkrácena nejvíce o jednu třetinu.

§ 68

(1) Zastupitelstvo obce při stanovení počtu členů zastupitelstva obce přihlédne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Počet členů stanoví tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci, městě, městském obvodu, městské části

do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů

nad 50 000 do 150 000 obyvatel 25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel 35 až 55 členů.

(2) Počet členů zastupitelstva obce, který má být zvolen, se oznámí na úřední desce obecního úřadu nejpozději do 2 dnů po jeho stanovení. Kromě toho může být počet členů zastupitelstva obce uveřejněn způsobem v místě obvyklým.

(3) Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva obce je počet obyvatel obce k 1. lednu roku, v němž se konají volby.

(4) Neurčí-li zastupitelstvo jinak, volí se počet členů zastupitelstva podle počtu členů zastupitelstva obce v končícím volebním období.

§ 69

(1) Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování.

(2) Člen zastupitelstva obce skládá na začátku prvního zasedání zastupitelstva obce, jehož se po svém zvolení zúčastní, slib tohoto znění: "Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu obce (města) a jejích (jeho) občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky."

(3) Člen zastupitelstva obce skládá slib před zastupitelstvem obce pronesením slova "slibuji". Člen zastupitelstva obce potvrdí složení slibu svým podpisem.

(4) Člen zastupitelstva obce vykonává svůj mandát osobně a v souladu se svým slibem a není přitom vázán žádnými příkazy.

§ 70

Funkce člena zastupitelstva obce je veřejnou funkcí. Člen zastupitelstva obce nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech vyplývajících z jeho pracovního nebo jiného obdobného poměru.

§ 71

(1) Členům zastupitelstva obce, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni,²¹⁾ a členům zastupitelstva obce, kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva obce nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva obce, (dále jen "uvolněný člen zastupitelstva obce") poskytuje obec za výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva obce odměnu podle tohoto zákona. Odměna se vyplácí z rozpočtových prostředků obce.

(2) Odměnou se rozumí peněžitá plnění poskytovaná obcí uvolněným členům zastupitelstva obce za výkon jejich funkce; za odměnu se nepovažují plnění poskytovaná v souvislosti s výkonem jejich funkce podle zvláštních právních předpisů, zejména cestovní náhrady.

(3) Odměnou podle odstavce 1 je

- a) měsíční odměna,
- b) další odměna,
- c) odměna při skončení funkčního období.

(4) Ostatním členům zastupitelstva obce, kteří nejsou uvedeni v odstavci 1, (dále jen "neuvolněný člen zastupitelstva obce"), jsou-li v pracovním poměru, poskytne zaměstnavatel pro výkon funkce pracovní volno s náhradou mzdy;²²⁾ rozsah doby potřebné k výkonu funkce v konkrétním případě určí obec. Náhradu mzdy, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné

zdravotní pojištění, uhradí obec jejich zaměstnavateli podle zvláštního předpisu.²³⁾ Neuvolněným členům zastupitelstva obce, kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poskytuje obec ze svých rozpočtových prostředků náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem jejich funkce paušální částkou, jejíž výši stanoví zastupitelstvo obce vždy na příslušný kalendářní rok.

§ 72

Neuvolněným členům zastupitelstva obce může být za výkon funkce poskytnuta měsíční odměna a další odměna. Její maximální výši stanoví prováděcí právní předpis.

§ 73

(1) Měsíční odměna je peněžité plnění poskytované měsíčně podle druhu vykonávané funkce a podle počtu obyvatel obce ve výši a za podmínek, které stanoví prováděcí právní předpis. Měsíční odměnu tvoří pevná složka stanovená podle druhu vykonávané funkce a příplatek podle počtu obyvatel obce. Při určení výše příplatku podle počtu obyvatel obce se vychází z počtu obyvatel, kteří jsou k 1. lednu příslušného kalendářního roku hlášeni v obci k trvalému pobytu. Počet obyvatel obce se zaokrouhluje na celé stovky nahoru.

(2) Měsíční odměna se uvolněným členům zastupitelstva obce v obcích s rozšířenou působností, v obcích s pověřených obecním úřadem, v obcích s matričním úřadem^{23a)} a v obcích se stavebním úřadem^{23b)} zvyšuje o částku stanovenou prováděcím právním předpisem.

(3) Nevykonává-li člen zastupitelstva obce funkci z důvodu pracovní neschopnosti, karantény, těhotenství nebo péče o dítě do 3 let věku, měsíční odměna mu nenáleží. Člen zastupitelstva je povinen neprodleně informovat starostu nebo místostarostu o těchto důvodech a předpokládané době jejich trvání.

§ 74

Další odměna je peněžité plnění poskytované členům zastupitelstva obce za podmínek a ve výši, kterou stanoví prováděcí právní předpis.

§ 75

(1) Uvolněnému členu zastupitelstva obce a neuvolněnému členu zastupitelstva obce, pokud vykonává funkci starosty, jemuž ke dni voleb do zastupitelstva obce příslušela měsíční odměna, náleží tato odměna ještě po dobu 3 měsíců od konání voleb do zastupitelstva obce, pokud mu nevznikl opětovný nárok na měsíční odměnu.

(2) Pokud dosavadní starosta vykonává do ustavujícího zasedání zastupitelstva obce pravomoc podle § 107 odst. 1, náleží mu měsíční odměna v dosavadní výši.

(3) Členovi zastupitelstva obce, který vykonává pravomoc podle § 107 odst. 2, náleží měsíční odměna ve stejné výši, která by podle prováděcího právního předpisu náležela starostovi.

(4) Uvolněnému členovi zastupitelstva obce a neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, kteří vykonávali funkci starosty, za niž náleží měsíční odměna, a jimž zanikl mandát přede dnem konání voleb do zastupitelstva obce, může být tato odměna poskytována ještě po dobu 3 měsíců ode dne zániku mandátu.

(5) Uvolněnému členu zastupitelstva obce a neuvolněnému členu zastupitelstva obce, kteří vykonávali funkci starosty, za niž náleží měsíční odměna, a byli z této funkce odvoláni nebo se jí vzdali, může být tato odměna poskytována ještě po dobu 3 měsíců ode dne vzdání se funkce nebo odvolání z funkce.

§ 76

Splatnost a výplata odměny členům zastupitelstva obce, jakož i srážky z odměny se řídí právními předpisy upravujícími platové poměry zaměstnanců obcí a zákoníkem práce. Pro tyto účely se odměna členů

zastupitelstva obce posuzuje jako plat zaměstnanců obce v pracovním poměru; obec se posuzuje jako zaměstnavatel a členové zastupitelstva obce se posuzují jako zaměstnanci.

§ 77

(1) Odměna se uvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytuje ode dne, kdy byl zvolen nebo jmenován do funkce, za kterou odměna náleží.

(2) Odměna se neuvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytuje ode dne, který stanoví zastupitelstvo obce.

(3) V případě souběhu výkonu několika funkcí

- a) náleží uvolněnému členovi zastupitelstva obce měsíční odměna podle funkce, za kterou se poskytuje nejvyšší odměna,
- b) lze neuvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytnout měsíční odměnu až do výše souhrnu odměn za jednotlivé funkce.

§ 78

Členovi zastupitelstva obce náleží v souvislosti s výkonem jeho funkce cestovní náhrady ve výši a za podmínek stanovených právními předpisy platnými pro zaměstnance v pracovním poměru.²⁶⁾

§ 79

(1) Uvolněný člen zastupitelstva obce má nárok na dovolenou podle tohoto zákona v délce 5 týdnů za kalendářní rok.

(2) Pokud jeho funkční období netrvalo po dobu celého kalendářního roku, má nárok na poměrnou část dovolené, která činí za každý i započatý kalendářní měsíc trvání výkonu jeho funkce jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok.

(3) Měsíční odměna podle tohoto zákona náleží i po dobu dovolené.

(4) Obec poskytne uvolněnému členu zastupitelstva obce též tu část dovolené, kterou nevyčerpal před uvolněním k výkonu veřejné funkce. Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce dovolenou před uplynutím doby uvolnění k výkonu veřejné funkce, poskytne mu ji uvolňující zaměstnavatel.

(5) Jestliže si uvolněný člen zastupitelstva obce nemohl dovolenou nebo její část vyčerpat v průběhu příslušného kalendářního roku, převádí se mu tento nárok do následujícího kalendářního roku. V takovém případě může uvolněný člen zastupitelstva též požádat obec o náhradu měsíční odměny za nevyčerpanou dovolenou.

§ 80 a 81

zrušeny

§ 82

Člen zastupitelstva obce má při výkonu své funkce právo

- a) předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím návrhy na projednání,
- b) vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a její jednotlivé členy, na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je obec, a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které obec založila nebo zřídila; písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů,

- c) požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jeho funkce; informace musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů.

§ 83

(1) Člen zastupitelstva obce je povinen zúčastňovat se zasedání zastupitelstva obce, popřípadě zasedání jiných orgánů obce, je-li jejich členem, plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů obce a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce.

(2) Člen zastupitelstva obce, u něhož skutečnosti nasvědčují, že by jeho podíl na projednávání a rozhodování určité záležitosti v orgánech obce mohl znamenat výhodu nebo škodu pro něj samotného nebo osobu blízkou, pro fyzickou nebo právnickou osobu, kterou zastupuje na základě zákona nebo plné moci (střet zájmů), je povinen sdělit tuto skutečnost před zahájením jednání orgánu obce, který má danou záležitost projednávat. O tom, zda existuje důvod pro vyloučení z projednávání a rozhodování této záležitosti, rozhoduje tento orgán obce.

Díl 2 Pravomoc zastupitelstva obce

§ 84

(1) Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce (§ 35 odst. 1).

(2) Zastupitelstvu obce je vyhrazeno

- a) schvalovat program rozvoje obce,
- b) schvalovat územní plán obce a regulační plán²⁸⁾ a vyhlášovat jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou,
- c) schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce,
- d) zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
- e) zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny,
- f) rozhodovat o založení nebo rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy a stanovy a rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách,²⁹⁾
- g) delegovat zástupce obce, s výjimkou § 102 odst. 2 písm. c), na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast,
- h) navrhopvat zástupce obce do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast, a navrhopvat jejich odvolání,
- i) vydávat obecně závazné vyhlášky obce,
- j) rozhodovat o vyhlášení místního referenda,
- k) navrhopvat změny katastrálních území uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí,
- l) stanovit počet členů rady obce,
- m) volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce,
- n) určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni,
- o) zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- p) volit starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce, jakož i počet dlouhodobě uvolněných členů tohoto zastupitelstva, zřizovat a zrušovat výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- r) stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce,
- s) zřizovat a zrušovat obecní policii,
- t) rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce,

- u) rozhodovat o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranství,
- v) udělovat a odnímat čestné občanství obce a ceny obce,
- x) stanovit zásady pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva obce,
- y) rozhodovat o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva obce, za výkon funkce členů výborů.

(3) Není-li zřízena rada obce, vydává nařízení obce zastupitelstvo obce.

(4) Zastupitelstvo obce si může vyhradit další pravomoc v samostatné působnosti obce mimo pravomoce vyhrazené radě obce podle § 102 odst. 2.

(5) Zastupitelstvo obce rozhoduje o zrušení usnesení rady obce, jsou-li mu předložena k rozhodnutí podle § 105 odst. 1.

§ 85

Zastupitelstvu obce je dále vyhrazeno rozhodování o těchto majetkoprávních úkonech:

- a) nabytí a převod nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů, převod bytů a nebytových prostorů z majetku obce,
- b) poskytování věcných darů v hodnotě nad 20 000 Kč a peněžitých darů ve výši nad 20 000 Kč fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce,
- c) poskytování dotací nad 50 000 Kč v jednotlivých případech občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným fyzickým nebo právnickým osobám působícím v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, sociálních služeb, podpory rodin, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany životního prostředí,
- d) uzavření smlouvy o sdružení a poskytování majetkových hodnot podle smlouvy o sdružení, jehož je obec účastníkem,
- e) peněžité i nepeněžité vklady do právnických osob,
- f) vzdání se práva a prominutí pohledávky vyšší než 20 000 Kč,
- g) zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než 20 000 Kč,
- h) dohody o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
- i) postoupení pohledávky vyšší než 20 000 Kč,
- j) uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru nebo půjčky, o poskytnutí dotace, o převzetí dluhu, o převzetí ručitého závazku, o přistoupení k závazku a smlouvy o sdružení,
- k) zastavení nemovitých věcí,
- l) emise komunálních obligací.

§ 86

zrušen

§ 87

K platnému usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce.

§ 88

zrušen

§ 89

(1) Nesejde-li se zastupitelstvo obce po dobu delší než 6 měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, Ministerstvo vnitra je rozpustí. Proti tomuto rozhodnutí může obec podat žalobu k soudu.

(2) Nebude-li zastupitelstvo obce nebo jiný orgán obce postupovat v souladu s rozhodnutím přijatým v místním referendu konaném v záležitosti samostatné působnosti obce, vyzve ředitel krajského úřadu zastupitelstvo obce, aby do 2 měsíců zjednálo nápravu. Jestliže tak zastupitelstvo obce neučiní, oznámí krajský úřad neprodleně tuto skutečnost Ministerstvu vnitra, které zastupitelstvo obce rozpustí. Proti tomuto rozhodnutí může obec podat žalobu k soudu.

(3) Do doby, než bude zvoleno nové zastupitelstvo obce, popřípadě určen správce obce podle § 98, vykonává rada obce svou pravomoc podle § 102 odst. 2 a 3. Není-li rada obce zvolena, vykonává starosta pravomoc podle § 107 odst. 1. Není-li zvolen starosta, vykonává tuto pravomoc jiný člen zastupitelstva obce, kterého tím zastupitelstvo obce pověří.

§ 90

Poklesne-li počet členů zastupitelstva obce o více než polovinu, popřípadě pod 5 a zastupitelstvo obce nemůže být doplněno z náhradníků, oznámí obecní úřad neprodleně tuto skutečnost krajskému úřadu. V takovém případě nemůže zastupitelstvo obce rozhodovat o záležitostech podle § 84 a 85.

§ 91

(1) Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce svolává dosavadní starosta tak, aby se konalo do 15 dnů od vyhlášení výsledků voleb, popřípadě do 15 dnů od právní moci usnesení soudu o stížnosti proti vydání osvědčení o zvolení členem zastupitelstva v obci.³¹⁾ Ustavujícímu zasedání předsedá zpravidla nejstarší člen zastupitelstva obce do doby, než je zvolen starosta nebo místostarosta. Ustavující zasedání zastupitelstva obce zvolí starostu, místostarostu a další členy rady obce.

(2) Jestliže nebude ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce svoláno ve lhůtě uvedené v odstavci 1, učiní tak ředitel krajského úřadu.

§ 92

(1) Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání zastupitelstva obce se konají v územním obvodu obce. Zasedání zastupitelstva obce svolává a zpravidla řídí starosta. Starosta je povinen svolat zasedání zastupitelstva obce, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva obce, nebo hejtman kraje. Zasedání zastupitelstva obce se koná nejpozději do 21 dnů ode dne, kdy žádost byla doručena obecnímu úřadu.

(2) Nesvolá-li starosta zasedání zastupitelstva obce podle odstavce 1, učiní tak místostarosta, popřípadě jiný člen zastupitelstva obce.

(3) Zastupitelstvo obce je schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Jestliže při zahájení jednání zastupitelstva obce nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce, ukončí předsedající zasedání zastupitelstva obce. Do 15 dnů se koná jeho náhradní zasedání. Svolá se postupem podle odstavce 1 nebo 2.

§ 93

(1) Obecní úřad informuje o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce. Informaci vyvěsí na úřední desce obecního úřadu alespoň 7 dní před zasedáním zastupitelstva obce; kromě toho může informaci uveřejnit způsobem v místě obvyklým.

(2) Zasedání zastupitelstva obce je veřejné.

(3) Požádá-li na zasedání zastupitelstva obce o slovo člen vlády nebo jím určený zástupce, senátor, poslanec nebo zástupce orgánů kraje, musí mu být uděleno.

§ 94

(1) Právo předkládat návrhy k zařazení na pořad jednání připravovaného zasedání zastupitelstva obce mají jeho členové, rada obce a výbory.

(2) O zařazení návrhů přednesených v průběhu zasedání zastupitelstva obce na program jeho jednání rozhodne zastupitelstvo obce.

§ 95

(1) O průběhu zasedání zastupitelstva obce se pořizuje zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů zastupitelstva obce, schválený pořad jednání zastupitelstva obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení.

(2) Zápis, který je nutno pořádit do 10 dnů po skončení zasedání, musí být uložen na obecním úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva obce proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva obce.

§ 96

Zastupitelstvo obce vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání zastupitelstva obce.

§ 97

Obec informuje občany o činnosti orgánů obce na zasedání zastupitelstva obce a dále jiným způsobem v místě obvyklým.

§ 98

(1) Ředitel krajského úřadu jmenuje správce obce z řad zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu,

- a) neuskuteční-li se v obci vyhlášené volby pro nedostatek kandidátů na členy zastupitelstva obce nebo proto, že nebyla ustavena okrsková volební komise,³²⁾
- b) dojde-li k rozpuštění zastupitelstva obce podle § 89,
- c) zanikne-li mandát všem členům zastupitelstva obce a na uprázdněné mandáty nenastoupí náhradníci,
- d) není-li zvolen starosta do 6 měsíců od ustavujícího zasedání, popřípadě ode dne, kdy byl odvolán starosta nebo se funkce vzdal,
- e) dojde-li k počátku kalendářního roku ke sloučení obcí nebo k oddělení části obce.

(2) Správce obce zabezpečuje výkon přenesené působnosti, jde-li o obec, kde není tajemník obecního úřadu, a dále úkoly v oblasti samostatné působnosti podle § 84 odst. 2 písm. c) a § 102 odst. 2 a 3. Správce obce je v čele obecního úřadu. Jde-li o obec, kde byla zřízena funkce tajemníka obecního úřadu (§ 110), je tajemník podřízen správci obce.

(3) Správce obce zůstává zaměstnancem kraje. Osobní výdaje spojené s výkonem funkce správce obce hradí kraj.

(4) Ředitel krajského úřadu kontroluje činnost správce obce.

(5) Činnost správce obce končí dnem ustavujícího zasedání zastupitelstva obce (§ 91) nebo dnem zvolení starosty. Na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce podá správce obce zprávu o výkonu své funkce a o stavu hospodaření a majetku obce.

Díl 3 Rada obce

§ 99

(1) Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon.

(2) V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 102 odst. 4).

(3) Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.

(4) Je-li starosta nebo místostarosta odvolán z funkce nebo se této funkce vzdal, přestává být i členem rady obce.

§ 100

(1) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů rady obce pod 5 a na nejbližším zasedání zastupitelstva obce nebude doplněn alespoň na 5, vykonává od tohoto okamžiku její pravomoc zastupitelstvo obce, které může rozhodování o záležitostech podle § 102 odst. 2 a 3 svěřit zcela nebo zčásti starostovi.

(2) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů zastupitelstva obce pod 11 a na uprázdněné mandáty nenastoupí náhradníci, končí činnost rady obce uplynutím třicátého dne od uprázdnění mandátů v zastupitelstvu obce. Funkce rady obce vykonává v takovém případě zastupitelstvo obce, které může svěřit plnění některých úkolů rady obce starostovi.

(3) Jestliže v průběhu funkčního období přesáhne počet členů rady obce jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce, aniž počet jeho členů poklesne pod 11, plní rada obce nadále své funkce.

§ 101

(1) Rada obce se schází ke svým schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Rada obce může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat dalšího člena zastupitelstva obce a jiné osoby.

(2) Rada obce je schopna se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů; k platnému usnesení nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů.

(3) Rada obce pořizuje ze své schůze zápis, který podepisuje starosta spolu s místostarostou nebo jiným radním. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů rady obce, schválený pořad schůze rady obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis ze schůze rady obce musí být pořízen do 7 dnů od jejího konání. O námitkách člena rady obce proti zápisu rozhodne nejbližší schůze rady obce. Zápis ze schůze rady obce musí být uložen u obecního úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva obce.

(4) Rada obce vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání rady obce.

§ 102

(1) Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení.

(2) Radě obce je vyhrazeno

- a) zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce,
- b) plnit vůči právnickým osobám a organizačním složkám založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce, s

výjimkou obecní policie, úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce (§ 84 odst. 2),

- c) rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- d) vydávat nařízení obce,
- e) projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce,
- f) stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu (§ 109 odst. 2),
- g) na návrh tajemníka obecního úřadu jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem,^{32a)}
- h) zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady obce (dále jen "komise"), jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
- i) kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,
- j) stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- k) ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti obce (§ 58); tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru obecního úřadu zcela nebo zčásti,
- l) přezkoumávat na základě podnětů opatření přijatá obecním úřadem v samostatné působnosti a komisemi,
- m) rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce; tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru obecního úřadu nebo příspěvkové organizaci obce zcela nebo zčásti,
- n) stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- o) schvalovat organizační řád obecního úřadu,
- p) plnit úkoly stanovené zvláštním zákonem.

(3) Rada obce zabezpečuje rozhodování ostatních záležitostí patřících do samostatné působnosti obce, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu obce nebo pokud si je zastupitelstvo obce nevyhradilo. Rada obce nemůže svěřit starostovi ani obecnímu úřadu rozhodování v záležitostech podle odstavce 2 s výjimkou záležitostí uvedených v odstavci 2 písm. k) a m).

(4) V obcích, kde starosta vykonává pravomoc rady obce (§ 99 odst. 2), je zastupitelstvu obce vyhrazeno též rozhodování ve věcech uvedených v odstavci 2 písm. c), d), f), j) a l).

(5) Je-li rada obce odvolána jako celek a není-li současně s tím zvolena nová rada obce, vykonává dosavadní rada obce svou pravomoc až do zvolení nové rady obce.

Díl 4 Starosta

§ 103

(1) Starosta zastupuje obec navenek.

(2) Starostu a místostarostu (místostarosty) volí do funkcí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta a místostarosta musí být občanem České republiky. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce.

(3) Starosta jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem^{32a)} a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů,³³⁾ bez souhlasu ředitele krajského úřadu je jmenování a odvolání tajemníka obecního úřadu neplatné.

(4) Starosta

- a) odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok (§ 42),
- b) plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a stanoví jim plat podle zvláštních předpisů,³³⁾ pokud není v obci tajemník obecního úřadu; vedoucí odboru jmenuje, odvolává a stanoví jim plat, jen není-li zřízena rada obce,

- c) může po projednání s ředitelem krajského úřadu svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech,
- d) může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- e) odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce,³⁴⁾
- f) zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu,
- g) rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce,
- h) plní další úkoly stanovené tímto zákonem a zvláštními zákony,
- i) plní obdobné úkoly jako statutární orgán zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů vůči uvolněným členům zastupitelstva a tajemníkovi obecního úřadu.

(5) Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce.

(6) Je-li starosta ze své funkce odvolán nebo se funkce vzdal a není-li současně zvolen nový starosta, vykonává jeho pravomoc až do zvolení starosty místostarosta, kterého určilo zastupitelstvo obce k zastupování starosty (§ 104 odst. 1). Neurčilo-li zastupitelstvo obce místostarostu k zastupování starosty nebo byl-li tento místostarosta z funkce odvolán nebo se funkce vzdal současně se starostou, pověří zastupitelstvo obce výkonem pravomoci starosty některého z členů zastupitelstva obce.

§ 104

(1) Starostu zastupuje místostarosta. Zastupitelstvo obce může zvolit více místostarostů a svěřit jim některé úkoly. Místostarosta, kterého určí zastupitelstvo obce, zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonává funkci (§ 73 odst. 3 a § 79 odst. 1).

(2) Starosta spolu s místostarostou podepisuje právní předpisy obce.

§ 105

(1) Starosta pozastaví výkon usnesení rady obce, má-li za to, že je nesprávné. Věc pak předloží k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva obce (§ 84 odst. 5).

(2) Starosta zašle krajskému úřadu usnesení, rozhodnutí a jiná opatření orgánů obce, jestliže o to ředitel krajského úřadu požádá. Jestliže o to Ministerstvo vnitra požádá, zašle je též Ministerstvu vnitra.

§ 106

(1) V případech stanovených zvláštními zákony zřizuje starosta pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány obce, jmenuje a odvolává jejich členy. V případech stanovených zvláštními zákony vykonává zvláštní orgán obce s rozšířenou působností státní správu pro správní obvod obce s rozšířenou působností.

(2) V čele zvláštního orgánu obce může být jen osoba, která, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti, pro jejíž výkon byl zvláštní orgán zřízen. Pro prokázání zvláštní odborné způsobilosti osoby stojící v čele zvláštního orgánu obce platí obdobně ustanovení zvláštních právních předpisů upravujících toto prokázání pro úředníky územních samosprávných celků.

(3) Ustanovení odstavce 2 se nevztahuje na případy, kdy v čele zvláštního orgánu obce stojí na základě ustanovení zvláštního zákona starosta.

§ 107

(1) Dosavadní starosta v období ode dne voleb do zastupitelstva obce do dne konání ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce

- a) zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu,
- b) vykonává pravomoci podle § 102 odst. 2 písm. a), b), e), h), i), l), § 102 odst. 3 a § 103 odst. 4 s výjimkou provádění rozpočtových opatření,
- c) přijímá prohlášení o uzavření manželství.^{34a)}

(2) Jestliže zastupitelstvo obce nezvolí na svém ustavujícím zasedání starostu, vykonává dosavadní starosta, je-li členem zastupitelstva, pravomoc podle odstavce 1. Není-li dosavadní starosta členem zastupitelstva obce, pověří zastupitelstvo obce výkonem této pravomoci některého ze svých členů.

(3) Jestliže nově zvolené zastupitelstvo obce nezvolí starostu do 6 měsíců ode dne ustavujícího zasedání, postupuje se podle § 98.

§ 108

(1) Starosta má právo užívat při významných příležitostech a občanských obřadech závěsný odznak. Závěsný odznak má uprostřed velký státní znak a po obvodu odznaku je uveden název Česká republika.

(2) Rada obce může stanovit, v kterých případech může tento odznak užívat jiný člen zastupitelstva obce nebo tajemník obecního úřadu.

(3) Primátor statutárního města má právo při významných příležitostech a občanských obřadech používat primátorské insignie.

Díl 5 Obecní úřad

§ 109

(1) Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta.

(2) Rada obce může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení, v nichž jsou začleněni zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.

(3) Obecní úřad

- a) v oblasti samostatné působnosti
 1. plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce,
 2. pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti;
- b) vykonává přenesenou působnost podle § 61 odst. 1 písm. a) s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce;
- c) rozhoduje o poskytování informací žadateli podle zvláštního zákona.³⁴⁾

§ 110

(1) V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností se zřizuje funkce tajemníka obecního úřadu, který je zaměstnancem obce. Ostatní obce mohou zřídit funkci tajemníka obecního úřadu.

(2) Tajemník obecního úřadu je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné působnosti i přenesené působnosti starostovi.

(3) Není-li v obci zřízena funkce tajemníka obecního úřadu nebo není-li tajemník obecního úřadu ustanoven, plní jeho úkoly starosta.

(4) Tajemník obecního úřadu

- a) zajišťuje výkon přenesené působnosti s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny radě obce nebo zvláštnímu orgánu obce,
- b) plní úkoly uložené mu zastupitelstvem obce, radou obce nebo starostou,
- c) stanoví podle zvláštních právních předpisů³³⁾ platy všem zaměstnancům obce zařazeným do obecního úřadu,
- d) plní úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů vůči zaměstnancům obce zařazeným do obecního úřadu,
- e) vydává spisový řád, skartační plán a pracovní řád obecního úřadu a další vnitřní směrnice obecního úřadu, nevydává-li je rada obce.

(5) Tajemník obecního úřadu se zúčastňuje zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady obce s hlasem poradním.

(6) Tajemník obecního úřadu nesmí vykonávat funkce v politických stranách a politických hnutích.

§ 111

(1) Všechny písemnosti vyhotovené orgánem obce v samostatné působnosti obce se v záhlaví označují uvedením slova "obec" ("město") a názvem obce nebo města s uvedením orgánu, který písemnost vyhotovil.

(2) Všechny písemnosti vyhotovené orgánem obce v přenesené působnosti orgánů obce, s výjimkou nařízení obce, se v záhlaví označují slovy "Obecní úřad" ("Městský úřad") s uvedením názvu obce nebo města.

(3) Vypracovávají-li písemnosti odbory obecního (městského) úřadu, uvede se pod záhlavím též název odboru, který písemnost vyhotovil. Stanoví-li zvláštní zákon jiné označení odboru, uvede se toto označení.

(4) Vypracovávají-li písemnosti zvláštní orgány, uvede se v záhlaví "obec" ("město"), název obce (města) a pod ním název zvláštního orgánu, který písemnost vyhotovil.

(5) Obce mohou používat razítka obce v případech, kdy zvláštním zákonem není stanoveno povinné užívání úředního razítka s malým státním znakem.^{34b)}

§ 112

Obecní úřad zřizuje úřední desku, která je umístěna na místě, které musí být veřejně přístupné zpravidla po 24 hodin denně. Úřední deska se zpravidla umísťuje na budově, v níž má své sídlo obecní úřad.

§ 113 až 116

zrušeny

HLAVA V ORGÁNY ZASTUPITELSTVA OBCE A RADY OBCE

Výbory § 117

(1) Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Svá stanoviska a návrhy předkládají výbory zastupitelstvu obce.

(2) Zastupitelstvo obce zřizuje vždy finanční a kontrolní výbor.

(3) Obec, v jejímž územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje výbor pro národnostní menšiny. Členy tohoto výboru jsou i zástupci

národnostních menšin, pokud je deleguje svaz utvořený podle zvláštního zákona;³⁶⁾ vždy však příslušníci národnostních menšin musí tvořit nejméně polovinu všech členů výboru.

(4) Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva obce; to neplatí, jde-li o předsedu osadního výboru (§ 120).

§ 118

(1) Výbor plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce. Ze své činnosti odpovídá výbor zastupitelstvu obce.

(2) Počet členů výboru je vždy lichý. Výbor se schází podle potřeby. Usnesení výboru se vyhotovuje písemně a podepisuje je předseda výboru.

(3) Usnesení výboru je platné, jestliže s ním vyslovila souhlas nadpoloviční většina všech členů výboru.

§ 119

(1) Finanční a kontrolní výbory jsou nejméně tříčlenné. Jejich členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu.

(2) Finanční výbor

- a) provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce,
- b) plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

(3) Kontrolní výbor

- a) kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena,
- b) kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti,
- c) plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

(4) O provedené kontrole výbor pořídí zápis, který obsahuje, co bylo kontrolováno, jaké nedostatky byly zjištěny a návrhy opatření směřující k odstranění nedostatků. Zápis podepisuje člen výboru, který provedl kontrolu, a zaměstnanec, jehož činnosti se kontrola týkala.

(5) Výbor předloží zápis zastupitelstvu obce; k zápisu připojí vyjádření orgánu, popřípadě zaměstnanců, jejichž činnosti se kontrola týkala.

§ 120

(1) V částech obce může zřídit zastupitelstvo obce osadní výbory. Osadní výbor má minimálně 3 členy. Počet členů osadního výboru určí zastupitelstvo obce.

(2) Členy osadního výboru jsou občané obce, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu v té části obce, pro kterou je osadní výbor zřízen, a jsou určeni zastupitelstvem obce.

(3) Předsedu osadního výboru zvolí zastupitelstvo obce z řad členů osadního výboru.

§ 121

(1) Osadní výbor je oprávněn

- a) předkládat zastupitelstvu obce, radě obce a výborům návrhy týkající se rozvoje části obce a rozpočtu obce,
- b) vyjadřovat se k návrhům předkládaným zastupitelstvu obce a radě obce k rozhodnutí, pokud se týkají části obce,
- c) vyjadřovat se k připomínkám a podnětům předkládaným občany obce, kteří jsou hlášeni k trvalému pobytu v části obce, orgánům obce.

(2) Požádá-li předseda osadního výboru na zasedání zastupitelstva obce o slovo, musí mu být uděleno.

§ 122 Komise

(1) Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě obce.

(2) Komise je též výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti podle § 103 odst. 4 písm. c).

(3) Předsedou komise podle odstavce 2 může být jen osoba, která, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti komisi svěřené přenesené působnosti. Na prokázání zvláštní odborné způsobilosti předsedy komise se obdobně vztahují ustanovení zvláštních právních předpisů upravujících toto prokázání pro úředníky územních samosprávných celků.

(4) Komise se usnází většinou hlasů všech svých členů.

(5) Komise je ze své činnosti odpovědna radě obce; ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovídá starostovi.

HLAVA VI DOZOR

Díl 1 Dozor nad výkonem samostatné působnosti obce

§ 123

(1) Dozor nad výkonem samostatné působnosti obcí vykonává krajský úřad^{36b)} v přenesené působnosti a Ministerstvo vnitra. Dozor se provádí následně a zjišťuje se při něm soulad obecně závazných vyhlášek obce se zákony a soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obce se zákony a jinými právními předpisy.

(2) Při výkonu dozoru je krajský úřad oprávněn

- a) požadovat na obci poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru ve stanovených lhůtách,
- b) navrhnout obci změnu nebo zrušení nezákonné obecně závazné vyhlášky obce, rozhodnutí nebo jiného opatření jejích orgánů,
- c) požadovat na obci splnění úkolu stanoveného jí zákonem; nesplní-li obec úkol stanovený jí zákonem a po upozornění krajským úřadem nezjedná nápravu, zabezpečí náhradní výkon na návrh krajského úřadu Ministerstvo vnitra na náklady obce, jestliže nesplněný úkol může provést někdo jiný; v odůvodněných případech může od vymáhání nákladů upustit.

§ 124

(1) Odporuje-li obecně závazná vyhláška obce zákonu, vyzve krajský úřad obec ke zjednání nápravy. Nezjedná-li obec nápravu do 30 dnů od doručení výzvy, navrhne krajský úřad Ministerstvu vnitra pozastavení účinnosti této obecně závazné vyhlášky. O tomto návrhu vyrozumí krajský úřad starostu obce.

(2) Ministerstvo vnitra přezkoumá návrh krajského úřadu, a shledá-li, že obecně závazná vyhláška obce je v rozporu se zákonem, rozhodne o pozastavení její účinnosti. Ministerstvo vnitra pozastaví účinnost obecně závazné vyhlášky obce v případě jejího rozporu se zákonem i bez návrhu krajského úřadu, pokud není takový podán do 30 dnů ode dne účinnosti obecně závazné vyhlášky obce. Rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky nabývá právní moci dnem doručení jeho písemného vyhotovení obecnímu úřadu.

(3) Ministr vnitra podá nejpozději do 15 dnů od pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce návrh na její zrušení Ústavnímu soudu. Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li příslušný orgán obce nápravu před rozhodnutím Ústavního soudu o návrhu podle odstavce 3, Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce zruší do 15 dnů od doručení usnesení příslušného orgánu obce o zjednání nápravy Ministerstvu vnitra.

§ 124a

(1) Je-li usnesení, rozhodnutí nebo opatření orgánu obce v samostatné působnosti v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem a nejde-li o obecně závaznou vyhlášku obce, vyzve krajský úřad obec ke zjednání nápravy. Nejedná-li obec nápravu do 30 dnů od doručení výzvy, navrhne krajský úřad Ministerstvu vnitra pozastavení účinnosti takového usnesení, rozhodnutí nebo opatření orgánu obce v samostatné působnosti. O tomto návrhu uvědomí krajský úřad starostu obce.

(2) Ministerstvo vnitra přezkoumá návrh krajského úřadu, a shledá-li, že usnesení, rozhodnutí nebo opatření orgánu obce v samostatné působnosti je v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem, rozhodne o pozastavení jeho výkonu. Ministerstvo vnitra pozastaví výkon usnesení, rozhodnutí nebo opatření orgánu obce v samostatné působnosti pro rozpor se zákonem nebo jiným právním předpisem i bez návrhu krajského úřadu, pokud není takový návrh podán do 30 dnů od jeho schválení příslušným orgánem obce.

(3) Není-li proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 2 podán rozklad, podá ministr vnitra do 15 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu příslušnému soudu návrh na zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce. Je-li proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 2 podán rozklad, podá ministr vnitra takový návrh soudu do 15 dnů ode dne rozhodnutí o rozkladu. Zamítne-li soud tento návrh, rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li příslušný orgán obce nápravu před rozhodnutím soudu o návrhu podle odstavce 3, Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení účinnosti usnesení, rozhodnutí nebo opatření orgánu obce zruší do 15 dnů od doručení usnesení příslušného orgánu obce o zjednání nápravy Ministerstvu vnitra.

(5) Ustanovení odstavců 1, 2 a 3 se nepoužijí v případech porušení právních předpisů občanského, obchodního a pracovního práva.

§ 125

(1) Pozastaví-li Ministerstvo vnitra účinnost obecně závazné vyhlášky obce nebo výkon usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření obce v samostatné působnosti, vyvěsí obec toto rozhodnutí Ministerstva vnitra neprodleně na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů.³⁸⁾

(2) Nález, kterým Ústavní soud ruší obecně závaznou vyhlášku obce, nebo rozhodnutí, kterým soud ruší usnesení, rozhodnutí nebo jiná opatření orgánu obce v samostatné působnosti, vyvěsí obec neprodleně na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů. Stejným způsobem vyvěsí obec rozhodnutí Ministerstva vnitra o zrušení rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce nebo výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce, rozhodnutí Ústavního soudu, na jehož základě pozbývá platnosti rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce a rozhodnutí soudu, na jehož základě pozbývá platnosti rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření obce v samostatné působnosti.

Díl 2

Dozor nad výkonem přenesené působnosti obce

§ 126

(1) Dozor nad výkonem přenesené působnosti obcí vykonávají Ministerstvo vnitra a krajský úřad v přenesené působnosti. Dozor se provádí následně a zjišťuje se při něm soulad nařízení obce se zákony a soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obce, které nejsou nařízeními obce, se zákony, jinými právními předpisy nebo v jejich mezích též s usneseními vlády nebo se směrnicemi ústředních správních úřadů.

(2) Při výkonu dozoru je krajský úřad oprávněn

- a) požadovat na obci poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru ve stanovených lhůtách,
- b) navrhopvat obci změny nebo zrušení nezákonného nařízení, rozhodnutí nebo opatření jejích orgánů ve stanovené lhůtě.

§ 127

(1) Odporuje-li nařízení obce zákonu, použije se § 124 obdobně.

(2) Na zveřejňování rozhodnutí týkajících se pozastavení účinnosti nebo zrušení nařízení obce se použije § 125 obdobně.

(3) Opatření orgánů obce v přenesené působnosti jiné než uvedené v odstavci 1, které je v rozporu se zákonem, jiným právním předpisem, v jejich mezích též s usnesením vlády nebo směrnicí ústředního správního úřadu, zruší krajský úřad, nezjedná-li nápravu orgán, který je vydal, ve lhůtě stanovené krajským úřadem.

(4) Opatření krajského úřadu podle odstavce 3 obec neprodleně vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů.

Díl 3

Společná ustanovení k doзору

§ 128

Skutečnosti uvedené v § 124 odst. 2, 3 a 4, v § 124a odst. 2, 3 a 4 a v § 127 odst. 1 a 3 může obec uveřejnit též způsobem v místě obvyklým.

§ 129

Ustanovení dílů 1 a 2 se nevztahují na rozhodnutí vydaná orgány obce podle správního řádu a podle zákona o správě daní a poplatků.

HLAVA VII

Statutární města

§ 130

Územně členěná statutární města upraví své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky obce. Ve statutu stanoví zejména

- a) výčet jednotlivých městských obvodů a městských částí a vymezení jejich území,
- b) pravomoc orgánů města na úseku samostatné a přenesené působnosti,
- c) pravomoc orgánů městských obvodů a městských částí na úseku samostatné a přenesené působnosti,
- d) vzájemnou součinnost mezi orgány města a orgány městských obvodů a městských částí,

- e) zdroje peněžních příjmů městských obvodů a městských částí a druhy výdajů v souvislosti s plněním úkolů v samostatné a přenesené působnosti,
- f) způsob projednání návrhů obecně závazných vyhlášek a nařízení města s městskými obvody a městskými částmi a způsob jejich zveřejňování v městských obvodech a městských částech,
- g) způsob projednání územně plánovací dokumentace města a programu rozvoje města s městskými obvody a městskými částmi,
- h) majetek města, který se svěřuje městským obvodům a městským částem, a rozsah oprávnění městských obvodů a městských částí při nakládání s tímto majetkem a při výkonu s tím souvisejících práv,
- i) rozsah oprávnění městských obvodů a městských částí zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby a organizační složky,
- j) další záležitosti, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.

§ 131

Statutární město může svěřit statutem městskému obvodu nebo městské části na úseku samostatné působnosti zejména

- a) schvalování programu rozvoje městského obvodu nebo městské části,
- b) rozhodování o majetkoprávních úkonech uvedených v § 133 odst. 1,
- c) zřizování trvalých a dočasných fondů městského obvodu a městské části,
- d) ukládání pokut podle § 58,
- e) výkon funkce zaměstnavatele pro zaměstnance zařazené do úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části nebo organizační složky městského obvodu nebo městské části.

§ 132

(1) Svěřenou věc z vlastnictví statutárního města lze městskému obvodu nebo městské části odejmout za účelem, pro který lze majetek vyvlastnit podle zvláštního právního předpisu^{39a)} nebo se souhlasem městského obvodu nebo městské části.

(2) Svěřenou věc z vlastnictví statutárního města lze městskému obvodu nebo městské části odejmout též v případě, jestliže městský obvod nebo městská část při nakládání s touto věcí porušuje právní předpisy a neodstraní tyto nedostatky ve lhůtě stanovené statutárním městem, která nesmí být kratší než 60 dnů.

(3) O odejmutí věci svěřené městskému obvodu nebo městské části z vlastnictví statutárního města rozhoduje zastupitelstvo statutárního města [§ 130 písm. h)].

§ 133

Statutární město může svěřit statutem za podmínek v něm stanovených městskému obvodu a městské části rozhodování zejména o těchto majetkoprávních úkonech:

- a) převod a zastavení nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů z majetku města svěřeného městskému obvodu nebo městské části,
- b) převod a zastavení movitých věcí a práv,
- c) postoupení pohledávek,
- d) vzdání se práva a prominutí pohledávky,
- e) uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru nebo půjčky, o poskytnutí výpůjčky, o poskytnutí dotace, o převzetí dluhu, o převzetí ručitelského závazku, o přistoupení k závazku a smlouvy o sdružení,
- f) peněžité i nepeněžité vklady do právnických osob,
- g) majetková účast na podnikání jiných právnických osob,
- h) dohody o splátkách,
- i) uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčkách,

- j) poskytování věcných a peněžitých darů fyzickým a právnickým osobám,
- k) poskytování dotací občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným právnickým nebo fyzickým osobám působícím v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, sociálních služeb, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany životního prostředí.

§ 134

(1) Městské obvody a městské části jednají za statutární město v záležitostech jim svěřených zákonem a v mezích zákona statutem.

(2) Městské obvody a městské části nemohou vydávat obecně závazné vyhlášky nebo nařízení.

§ 135

Usnesení zastupitelstva města a rady města v záležitostech, které nebyly zákonem nebo statutem svěřeny městskému obvodu nebo městské části, jsou pro orgány městských obvodů a městských částí závazná.

§ 136

(1) Správce městského obvodu nebo městské části jmenuje a odvolává z funkce tajemník magistrátu.

(2) Správce města, městského obvodu a městské části plní úkoly správce obce podle § 98.

§ 137

Pravomoc rozpustit zastupitelstvo městského obvodu nebo městské části podle § 89 vykonává zastupitelstvo města.

§ 138

zrušen

§ 139

(1) Orgány statutárních měst vykonávají přenesenou působnost, která je zákonem svěřena pověřeným obecním úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.

(2) Orgány městských obvodů a městských částí vykonávají přenesenou působnost, kterou podle zvláštních zákonů vykonávají orgány obcí. Statutární město může statutem určit městské obvody a městské části, jejichž orgány budou vykonávat zcela nebo zčásti přenesenou působnost svěřenou zvláštními zákony pověřeným obecním úřadům, popřípadě některou přenesenou působnost svěřenou zvláštními zákony obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.

(3) Je-li to účelné, může statutární město statutem se souhlasem městského obvodu nebo městské části vyhradit v přenesené působnosti orgánů obcí některé činnosti magistrátu města nebo určit, že některé tyto působnosti budou vykonávat orgány jiných městských obvodů nebo městských částí.

(4) Městské obvody a městské části jsou při výkonu přenesené působnosti správními obvody; výkon přenesené působnosti jsou povinny zabezpečit. Na výkon přenesené působnosti obdrží městské obvody a městské části příspěvek z rozpočtu statutárního města.

(5) Rozhodnutí orgánů městských obvodů a městských částí vydaná ve správním řízení přezkoumává magistrát, pokud není tato působnost svěřena zvláštnímu orgánu města nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

§ 140

(1) Ve statutárním městě plní funkci místostarosty (místostarostů) náměstek (náměstci) primátora.

(2) Ve statutárním městě se zřizuje funkce tajemníka magistrátu, který je zaměstnancem města. Tajemníka magistrátu jmenuje a odvolává primátor se souhlasem ředitele krajského úřadu a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů. Bez souhlasu ředitele krajského úřadu je jmenování a odvolání tajemníka magistrátu neplatné.

(3) V městských částech a městských obvodech, jejichž orgánům je zcela nebo zčásti svěřena přenesená působnost, kterou podle zvláštních zákonů vykonávají pověřené obecní úřady, popřípadě některá přenesená působnost, kterou podle zvláštních zákonů vykonávají obecní úřady obce s rozšířenou působností, se zřizuje funkce tajemníka úřadu městského obvodu nebo tajemníka úřadu městské části. Tajemníka úřadu městského obvodu nebo tajemníka úřadu městské části jmenuje a odvolává starosta se souhlasem tajemníka magistrátu; bez souhlasu tajemníka magistrátu je jmenování a odvolání tajemníka úřadu městského obvodu nebo městské části neplatné.

§ 141

(1) Všechny písemnosti vyhotovené orgánem statutárního města v samostatné působnosti tohoto města se v záhlaví označují slovy "statutární město" s uvedením názvu města a orgánu, který písemnost vyhotovil; jde-li o orgán městského obvodu nebo městské části, uvedou se v záhlaví slova "městský obvod" nebo "městská část" a název města, název městského obvodu nebo městské části a název orgánu, který písemnost vyhotovil.

(2) Všechny písemnosti vyhotovené orgánem statutárního města v přenesené působnosti tohoto města, s výjimkou nařízení města, se v záhlaví označují slovy "Magistrát města" s uvedením názvu města a názvu odboru, který písemnost vyhotovil; jde-li o orgán městského obvodu nebo městské části, uvedou se v záhlaví slova "Úřad městského obvodu" nebo "Úřad městské části" a název města, název městského obvodu nebo městské části a odboru, který písemnost vyhotovil. Stanoví-li zvláštní zákon jiné označení odboru, uvede se toto označení.

(3) Vypracovává-li písemnosti zvláštní orgán statutárního města, označují se v záhlaví slovy "statutární město" s uvedením názvu města a názvu zvláštního orgánu, který písemnost vyhotovil; jde-li o zvláštní orgán městského obvodu nebo městské části, uvede se v záhlaví též název městského obvodu nebo městské části.

(4) Statutární město, městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města mohou používat vlastní razítko v případech, kdy zvláštním zákonem není stanoveno povinné užívání úředního razítka s malým státním znakem.^{34b)} Razítko má uprostřed znak statutárního města nebo městského obvodu nebo městské části a po obvodu razítka je uveden celý název města, městského obvodu nebo městské části.

§ 142

(1) Městské obvody a městské části územně členěného statutárního města mohou mít svůj znak a prapor.

(2) Předseda Poslanecké sněmovny může městskému obvodu nebo městské části, které nemají znak a prapor, na jejich žádost, po vyjádření statutárního města, udělit znak a prapor městského obvodu nebo městské části. Předseda Poslanecké sněmovny může na žádost městského obvodu nebo městské části změnit jejich znak a prapor.

§ 143

Magistrát pozastaví výkon usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu městského obvodu nebo městské části v samostatné působnosti, je-li v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem. Rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu městského obvodu nebo městské části v samostatné působnosti nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení městskému obvodu nebo městské části. Nejednalo-li příslušný orgán městského obvodu nebo městské části nápravu do 3 měsíců od pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření, zastupitelstvo města je zruší.⁴⁰⁾

§ 144

Magistrát pozastaví výkon usnesení, rozhodnutí nebo opatření orgánu městského obvodu nebo městské části v přenesené působnosti, je-li v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem nebo s usnesením vlády nebo směrnicemi ústředních správních úřadů. Nejedná-li příslušný orgán městského obvodu nebo městské části nápravu ve lhůtě stanovené magistrátem, která nesmí být kratší než 30 dnů, magistrát takové usnesení, rozhodnutí nebo opatření zruší. Rozhodnutí o pozastavení výkonu takového usnesení, rozhodnutí nebo opatření, jakož i rozhodnutí o jeho zrušení nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části.

§ 145

(1) Na řízení podle § 137, 143 a 144 se ustanovení správního řádu nevztahují.

(2) Ustanovení § 143 a 144 se nepoužijí na rozhodování orgánů městského obvodu nebo městské části podle správního řádu a v řízení o správě daní a poplatků.³⁹⁾

§ 146

Nestanoví-li tato hlava zákona výslovně jinak, platí pro statutární města, jejich městské obvody a městské části ustanovení ostatních hlav zákona.

ČÁST DRUHÁ USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ

§ 147

(1) Zákon o správním řízení se vztahuje na rozhodování obce

- a) ve věcech podle § 58 a 59,
- b) o právech a povinnostech právnických a fyzických osob na úseku přenesené působnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

(2) Správní orgán při přezkoumání rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a) může rozhodnutí pouze zrušit nebo zrušit a vrátit k novému projednání.

(3) Obec vybírá a vymáhá pokuty podle zvláštního zákona;³⁹⁾ výnos pokut uložených obcí je příjmem obce, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

(4) Rozhodnutí orgánů měst Brno, Ostrava a Plzeň vydaná ve správním řízení přezkoumává příslušný krajský úřad. Řízení o přezkoumání rozhodnutí¹⁶⁾ orgánů těchto měst probíhající před příslušným ústředním správním úřadem a neskončená ke dni účinnosti tohoto ustanovení se dokončí podle dosavadních předpisů.

§ 148

Skutečnosti nasvědčující vyloučení zaměstnance obce zařazeného do obecního úřadu z projednávání a rozhodování věci ve správním řízení se oznamují vedoucímu odboru obecního úřadu; v obcích, kde není zřízen odbor obecního úřadu, se toto oznámení činí starostovi. Skutečnosti nasvědčující vyloučení vedoucího odboru obecního úřadu se oznamují tajemníkovi obecního úřadu; v obci, kde nepůsobí tajemník obecního úřadu, se toto oznámení činí starostovi. U člena komise nebo zvláštního orgánu se oznámení činí starostovi. O podjatosti rozhoduje orgán, popřípadě zaměstnanec, jemuž se skutečnosti nasvědčující vyloučení oznamují; ten také v případě, že zaměstnanec nebo člen orgánu bude vyloučen pro podjatost, učiní potřebná opatření k zajištění dalšího řízení.

§ 149

Orgány obce samy vykonávají správní rozhodnutí jimi vydaná, pokud není podán návrh na soudní výkon rozhodnutí.

§ 150

Tento zákon se nevztahuje na hlavní město Prahu.

§ 151

(1) Obcemi podle tohoto zákona jsou územní samosprávné celky, které byly obcemi ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Městy podle tohoto zákona jsou obce, které byly městy ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Pokud je v právních předpisech uveden pojem "obecní zastupitelstvo" a "obecní rada", rozumí se tím "zastupitelstvo obce" a "rada obce".

(4) Svazky obcí podle tohoto zákona jsou dobrovolné svazky obcí, které byly dobrovolnými svazky obcí ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(5) Svazky obcí podle tohoto zákona jsou i zájmová sdružení právnických osob založená pouze obcemi podle ustanovení § 20f a násl. občanského zákoníku, která do 31. prosince 2001 splní podmínky stanovené v § 50 a 51 tohoto zákona.

§ 152

(1) Na zvláštní zákony platné ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona se ustanovení § 8 použije od 1. ledna 2003.

(2) Obce, jejichž evidence právních předpisů obce neodpovídá ustanovením tohoto zákona, uvedou evidenci právních předpisů obce do souladu s tímto zákonem do konce roku 2003.

(3) Očíslování budov provedené podle předpisů platných do počátku účinnosti tohoto zákona zůstává i nadále v platnosti.

(4) Obec přihlásí uchazeče ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti nejpozději do 3 měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud uchazeč již vykonává činnost, kterou může vykonávat jen po prokázání zvláštní odborné způsobilosti, a dosud ji neprokázal (§ 113 a násl.). Do této doby se nezapočítávají doby mateřské dovolené, pracovní neschopnosti, vojenské základní (náhradní) služby, civilní služby ani doba uvolnění pro výkon veřejné funkce.

(5) Zvláštní odborná způsobilost ověřená zkouškou podle právních předpisů platných v době od 24. listopadu 1990 do nabytí účinnosti tohoto zákona⁴¹⁾ se považuje za zvláštní odbornou způsobilost prokázanou podle tohoto zákona.

(6) Statutární města, jejichž statuty neodpovídají ustanovením tohoto zákona, uvedou své statuty do souladu s tímto zákonem do konce roku 2001. Do doby nabytí účinnosti nového statutu platí na úseku samostatné i přenesené působnosti ustanovení dosavadních statutů.

ČÁST TŘETÍ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 153

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 72, 73 a 74.

(2) Ministerstvo vnitra vydá vyhlášky k provedení § 33.

§ 154

Zrušují se:

1. Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení).
2. Zákon č. 302/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 439/1991 Sb., zákona č. 485/1991 Sb. a zákona č. 553/1991 Sb.

§ 155

Tento zákon nabývá účinnosti dnem voleb do zastupitelstev krajů v roce 2000, s výjimkou ustanovení § 147 odst. 4, které nabude účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, nabyt účinnosti dnem vyhlášení (2. srpna 2001).

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Zákon č. 450/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 320/2001 Sb., zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem vyhlášení (31. prosince 2001).

Zákon č. 311/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, a o změně některých dalších zákonů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2003.

Zákon č. 313/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2003, s výjimkou ustanovení bodů 3, 49 a 76 až 119, které nabyly účinnosti dnem vyhlášení (12. července 2002).

Předseda vlády:
PhDr. **Špidla** v. r.

-
- 2a) Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).
 - 3) § 3 odst. 3 vyhlášky č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb.
 - 3a) Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.
 - 4) Například zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.
 - 6) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).
 - 7) Zákon č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 247/1995 Sb.
 - 8) Zákon č. 298/1992 Sb., o místním referendu, ve znění zákona č. 152/1994 Sb.
 - 9) Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.
 - 10) § 11 zákona č. 298/1992 Sb.
 - 11) Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).

- 12) § 2 odst. 4 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb.
- 13) § 3 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).
- 13a) Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.
- 14) Například zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- 15) Například občanský zákoník, obchodní zákoník.
- 15a) § 5 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 17) Obchodní zákoník.
- 18) § 20i a 20j občanského zákoníku.
- 18a) § 93g písm. h) a § 93h zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- 18b) Příloha č. 1 k zákonu č. 314/2002 Sb.
- 18c) Příloha č. 2 k zákonu č. 314/2002 Sb.
- 18d) Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.
- 19) § 57 zákona č. 152/1994 Sb.
- 21) § 124 odst. 2 zákoníku práce.
- 22) § 124 zákoníku práce.
- 23) § 17 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony.
- 23a) § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.
- 23b) § 117 odst. 1 a 2 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 26) Například zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.
- 28) § 10 a 11 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 29) Například § 110 a 163 obchodního zákoníku, § 4 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, § 3 zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech).
- 31) § 59 zákona č. 152/1994 Sb.
- 32) § 22 odst. 1 zákona č. 152/1994 Sb.
- 32a) Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů.
- 33) Zákon č. 143/1992 Sb.
Nařízení vlády č. 253/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy, některých dalších orgánů a obcí, ve znění pozdějších předpisů.
- 34) Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.
- 34a) § 4 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.
- 34b) Zákon č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů.
- 36) Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.
- 36b) § 69a zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- 38) Část pátá hlava druhá zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.
- 39a) § 108 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 40) § 69 zákona č. 129/2000 Sb.
- 39) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- 16) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.
- 41) Vyhláška č. 51/1998 Sb., kterou se stanoví předpoklady pro výkon funkcí vyžadujících zvláštní odbornou způsobilost v okresních úřadech a v obecních úřadech (vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti), ve znění vyhlášky č. 121/1999 Sb.
Výnos Ministerstva vnitra a životního prostředí ze dne 31. května 1989 č. j. LK-7696/89-529 o zvláštní

odborné způsobilosti pracovníků národních výborů pro výkon některých činností, uveřejněný v částce 3/1989 Věstníku vlády pro národní výbory a oznámený v částce 17/1989 Sb.